IV. évfolyam Celldömölk 1908 augusztus 16 33. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön, ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

Az általános választóijog.

(o) A politikai lapok feladata, hogy — politikailag fejtegessék a jogbölcselők tanításait, — a mi feladatunk csak az lehet, hogy *társadalmilag jelöljük meg azon feladatokat*, amelyeknek megoldása elé állít bennünket a választói jog kiterjesztésének közeli megvalósitása.

A *B. H.* után közöljük a *La Revue* c. folyóirat kritikáját az általános választói jogról: »... Az általános választói jog dogmája erősen megingott...

Az ált. választói jog egyike azoknak a jelszavaknak, amelyek nagyon sok és mindnyájunk előtt ismert veszedelmet és igazságtalanságot takarnak... Az igazság követeli, hogy ne feledkezzünk meg a szellemileg kiválóbbak jogairól. Ezek (Franciaországban) az ált. választói jog által semmibe sem véve — nem érdeklődnek többé az állam ügyei iránt, aminek következtében a politikai élet szintája egyre sülyed...«

Hozzáfűzi ehhez az idézett B. H. ezen következtetést: »A választókból hiányzik az értelmesség és a nemesebb érzés, a törvényhozók alacsony eszközökkel igyekeznek tetszeni választóiknak, és tudatlanok...«

Nyiltan áll ezek olvasása és ezek felett való higgadt elmélkedés után a mi társadalmi feladatunk.

Hogy milyen lesz az uj választói törvény, azt megszabni nem rajtunk áll, — de *hogy a nagyközönség, a joghoz jutó polgárság mily lélekkel fogadja uj jogait, mily érzéssel és elhatározással fogjon majd annak gyakorlásához, ennek irányitása*, ha nehéz is, de *nem lehetlen*.

Az intelligentiának kettős szerepe volt, van és lesz mindig a közügyek eldöntésében, elintézésében. Első feladata a maga *aktiv szavazó jogának feltétlenül tisztességes érvényesitése*, a második, pedig, hogy szellemi és állásbeli *felsőbbségével a közönségnek azt a részét*, mely még ád valamit a honoratior és intelligens osztályra, ezt ugy *befolyásolja és ugy nevelje, ugy vezesse, hogy szent eszményeink: nemzet, haza, vallás, család, tulajdon, — kárt ne szenvedjenek*.

Ezt eddig is tudtuk, csakhogy a lovaglópálcás dirigálás, a feltétlenül gondolkodás nélküli parancsosztogatások kora lejárt.

A feladatok megmaradtak a maguk teljességében, de a kivitel módjai ma már egészen mások, mint ezelőtt csak 15—20 évvel is voltak, amikor egy-egy nagy birtok, vagy erkölcsi testület puszta szempillantása kerületeket adott vagy elvett.

Ma ugy áll a bál, hogy *azé lesz a győzelem, aki a béke idejét legjobban felhasználta*.

S ebben a pontban csatlakozik a mi irásunk e lap legutóbbi vezércikkének eszmemenetébe: A társadalom legszélesebb és legtávolabbi rétegeinek állandó felkarolása, gazdasági, intellektuális érdekeinek folytonos ápolása, az egyének tisztességes, nem hizelgő, de folytonos megbecsülése, felkarolása, — állandó oktatás, felvilágositás ügyei-bajai iránt való érdeklődés és részvét, szóval állandó fegyverben állás és a sereg ismerete, ismeretén alapuló bizalom és szeretet — ezek lesznek a mi stratégiánk, hadviselésünk sáncai, ütegei, lövedékei.

Ez a cikk sem szemrehányás, sem felnőttek oktatása nem olajat lenni. Csak figyelmeztetés. csak ujjalmutatás azon feladatokra, amit ugyis mindenki tud.

De azokkal szemben, akik rossz prófétaként, automatikus grammofonként folyton a szájukon hordják az: *összetartás* jelszavát, mikor már ég a hid; amikor már nem prédikálni kellene az összetartást, hanem tettleg megmutatni, hogy nemcsak kiabáljuk összetartási érzetünket, hanem össze is tartsunk, tudjuk feladatainkat, ismerjük vezérünket, ezen rossz taktikus, szervezetlen sereggel győzni akaró uraknak kénytelenek vagyunk igen is azt a közönségesen hangzó mondást szemük elé tárni: **csülökre, magyar!** *Szervezz, oktass, szoktass akkor, mikor még lehet szervezni és tégy akkor, mikor tenni kell.*

Mit hivalkodik a sok egyesület, ha a tömöritést sem birják elvégezni?!

Ne legyen az ősztől kezdve vasárnap, amikor ne foglalkoznánk a néppel.

Ki ez a nép? Csak a paraszt, csak a közmunkás vagy az iparos? Ha azt hiszik, hogy csak ezek szorulnak társadalmi oktatásra, nagyon csalódnak! Nekem, vagy a többi papnak elkelne jogi oktatás, az ügyvédnek, orvosnak, hivatalnoknak elkelne egy his szociologia, ennek ez, másnak az. harmadiknah amaz; soknak, a legtöbbnek pedig minden, főként a lelkesedés.

Ha 15—20 ember vállalkozik arra, hogy tesz valamit, óriási munkát végezhetünk, de ha 2—3 emberre szakad a munka, vagy beleszakadnak, vagy megszakadnak.

Gőz, hőség van az egyletek szük helyiségében? Igaz, de hát örüljünk neki, — mert van legalább hallgatóság is. De ha ez a gőz, ez a pára a finy-

A n. é. közönség b. tudomására adom, hogy **Celldömölkön, Dömölki-u. 91. sz. a. (özv. Fischerné házában)**

divatszalónomat megnyitottam.

A n. é. közönség b. pártfogását kérem. — Kiváló tisztelettel: **TIBORTZ SÁNDOR**
férfi-, női-, angol- és francia-szabó.

nyásoknak terhes, kiállhatatlan, — akkor félre az utból, majd jönnek más vezérek, de ki is rántják a finnyások alól a gyékényt. Velök bukik sokszor a becsületes harcos is, — de hát lavinát egy ember meg nem áliithat. Szervezett erőnek csak szervezett erő tud ellentállni.

A wrackokat, a gyávákat, s a szájhősöket vagy át kell gyúrni, vagy félretaszitani, — mert akkor, mikor a szociáldemokraták, a szabadgondolkodók, a »mitudósok« tüzzel-vassal, hévvel, telkesedéssel, vad fanatizmussal küzdenek céljaikért, akkor annak, aki szivében még lángol Istenért és hazáért, annak tennie kell s annak sem kényesnek, sem lustának, sem betegnek nem szabad lennie, hanem tennie és cselekednie. Cselekednie folyton és tervszerüen.

Ha a mi közönségünk, kikre büszkén szoktunk mutatni, mint elveink barátaira, látják majd komoly munkánkat és értök való önzetlen szeretetünket, — akkor, ha a pokol támad is fel, visszaverjük oda, ahová való, a pokolba. S ekkor azután büszkén törülhetjük veritékes homlokunkat s elmondhatjub, hogy ez — férfimunka volt.

Mindennapi dolgok.

Nagy fontossága van annak, hogy a talaj, melyre a lakás épül, tiszta legyen. Már évezredekkel ezelőtt tudták az emberek, hogy a talaj az egészségre nagy befolyással van, éppen ez okból csatornázták már az ős Rómát a rómaiak. Már Hyppokretes, korának legkiválóbb tudósa, aki Krisztus urunk születése előtt élt Görögországban hangsulyozta, hogy a talajt, melyre a ház épül, jól meg kell választani A rómaiak is kellő sulyt helyeztek a talaj megválasztására. Hogy a régi Róma hét dombra épült, az nem véletlen dolog, hanem tanubizonyságot tesz a régi rómaiak helyes közegészségügyi érzékéről, községeiket, hegyeken, magaslatokon épitették, amint azt az olasz helyiségek máig is bizonyitják.

Gyakran tapasztalták az ókorban is már, hogy a hegyen lakó emberek egészségesebbek, edzettebbek, erősebbek és kitartóbbak. Mély fekvésü helyeket a járványok gyakrabban meglepnek, tanulságos e tekintetben Budapest magatartása az 1866. és 1872. évi cholera-járvány idején, míg a mai Ferenc József-Teréz-városnak megfelelő helyen a cholera erősen dühöngött, addig az emelkedettebb és tisztább talaju belvárosban alig fordult elő. Az emelkedettebb helyek azért egészségesebbek, mert mivel a levegő jobban átjárja, jobb a szellőzés, a talaj szárazabb, nem olyan nyirkos, szennyes, mint a mélyebb fekvésü helyeken, ez utóbbi bajon okszerü csatornázással szoknak segiteni, ezzel elérjük azt is, hogy poesolyák a város utcáit nem ékesitik, a talajt nem szennyezik; a csatorna fala ugyanis parosus, likacsos anyagból készül, igy lehetővé van téve, hogy a talajból a nedvesség bele szivárogjon.

A talaj szennyezettségét növényi rothadó anyagok és álláti ürülék okozzák, ezek a gödrökből és az árkokból a talajba szüremkednek és azt nem kis mértékben szennyezik, az ily talajon épült ház lakói azután gyötrődnek a lakásbetegségek csoportjába utalt számtalan betegség sulya alatt s mindenféle gyomor- és bélbántalmat végig kell szenvedniök a fertőzött talajon ásott kut vizének élvezése folytán. Mindezen bajokon csakis a célszerü és okosan megconstruált csatornázási rendszer segihet t

Az epidemiák, ha egy országban fellépnek, régi tapasztalat szerint legtöbb megbetegedést okoznak szennyes talaju községben és ily helyeken természetesen ilyenkor aránytalanul bőven arat a halál Budapesten néhány száz ház megvizsgálása alkalmával beigazolódott, hogy azon házakban terjedt mindig legjobban a typhus és cholera, melyeknek a talajai legjobban voltak szennyezve. Budapesten a vizvezeték és csatornázás által elérték azt, hogy a halálozási arányszám 40—42-ről leszállott hamarosan 24—26-ra, sok meggyőző adatot lehetne még felhozni a csatornázás egészségügyi jelentősége mellett, — hisz a betegségek nagy része összefüggésben van a lakással. a lakás minőségre pedig nagyban függ a talaj tiszta vagy tisztátalan voltától. — Rheumatikus bántalmak, vesebaj, a légutak hurutja, különféle szembántalmak, fülbajok, sokszor a nedves, hideg, szóval a rossz lakásra vezethetők vissza. A tüdővész, görvélykór, torokgyik, typhus gyakrabban lépnek fel a rossz lakásban, mint a jóban. A lakás a lelki világra is nagy hatással van; világos, meleg, szellős, száraz szobában jobb a kedélyhangulat, mint a dohos, sötét lakásban.

(Folyt. köv.)

Levél a Magas Tátrából.

Felka, 1908. aug. 4.

Miről irjak az idén Felkáról a kedves ismerősöknek Kis Cellben? Irhatnék-e aktuálisabb, tanulságosabb érdekesebb (fájdalom, szomoruan érdekes) dologról, mint panszlavizmusról, melynek vidékein most élek, melynek tüze hangos lángokkal lobog s mely istentelen bujtogatás, izgatás, lázitás és népbolonditás által annyira elforditotta tőlünk a szegény jó tót nép lelkét.

Figyelmemet a pánszlavizmusra három dolog vonta. Először a sok tót beszéd, melyet már Pozsonyban hallottam. Bizony Pozsonyban magyarul csak a hivatalnokok, az iskolák és a szinház beszélnek, a polgárság zöme német, a nép zöme tót. 2-szor az a körülmény, hogy a vasuton eljöttem Csernova mellett, hol az ősszel a szörnyü csendőrvérontás történt és ahol 9 halott és sok sebesült maradt a csatatéren. Harmadszor az a körülmény, hogy megtanultam életemben 4—5 nyelvet, a melyekből azonban eddig vajmi kevés hasznom volt és ha most itt köszöntenek, nem tudok felelni, ha szivarért küldök, a cseléd nem ért meg, ha kocsiba szállok, a kocsissal nem tudok beszélni, mert — nem tudok tótul. Hányszor bántam meg, a mit tettem és sajnáltam, amit nem tettem! Ily hamis irányokba téved sokszor az ember élete céljainak kitüzésében.

16 vármegye, hazánk területének természeti szépségekben páratlan egy negyedrésze Pozsony, Nyitra, Trencsén, Árva, Liptó, Turóc, Zólyom, Bars, Hont, Nógrád, Szepes, Sáros, Gömör, Zemplén, Ung és Abauj-Torna, ez azon terület, hol a tótság öszefüggő tömegben több mint ezer év óta lakik, mint a honfoglaló magyarok által földult Szvatopluk-féle tót birodalomnak maradványa, egy jámbor, vallásos, munkás, szorgalmas, igénytelen, békéshajlamu, szellemileg kissé korlátoltabb, inkább alázatosság és engedelmesség, mint más férfias erények által kiváló, földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozó nép, mely őseinknek csak háromszor adott, akkor is kevés dolgot: Mikor Árpád vezéreinek meghódolt, a Mátyás király alatti zavarok idejében és a mult évszázad első felében; egyébként mindig a leghivebb és a leglojálisabb alattvalója volt az országnak.

A mult évszázad első felében kisértett Európa-szerte a hirhedt nemzetiségi elv, az egy nyelvet beszélőknek egyesülése, amely néhány tót vezérnek is a fejébe szállott. És megkezdődött az izgatás: ha egyesülnek a németek, ha megteszik azt az olaszok, miért ne egyesülhetnének a tótok is, egy önálló, független országgá?

Ez a pánszlávizmusnak első gyökere, melynek főapostola állitólag Mózes besztercebányai püspök volt, a nép között pedig papok, mesterek, tanitók, jegyzők. Csak egyre

NAGYBANI KÁVÉBEHOZATAL TRIESZTI

SZVOBODA csemege különlegességek és füszeráru-csarnoka a „fekete kutyá"-hoz

CELLDÖMÖLKÖN, Kossuth Lajos-utcában van.

Állandóan nagy raktár czukorkákban és süteményekben.

nem gondoltak a vezérek. Ha volt legalább némi jogosultsága e mozgalomnak a németeknél és az olaszoknál, és pedig e nemzetek történelmi multja és más nemzetek által való elnyomatása cimén, nem volt meg e létjogosultságnak még árnyéka sem a tótoknál, a kik önáló országot csak a mesés multban képeztek, elnyomva pedig őseink által sohasem voltak, a tót ugyanazokkal a jogokkal birt, mint minden más állampolgár, nyelve vallása szabadságot élvezett és tiszteletben részesült, a magyar nép pedig, amint a németet mindig sógornak, a tótot mindig atyafinak nevezte és tartotta.

De mindevvel a vezérek nem törődtek Az izgatás állandóan tartott és az évtizedeken át elvetett mag megtermotte mérges gyümölcseit, legujabban pedig midőn a magyar állam hatalma és ereje itt nem tárgyalható okokból rendkivül alászállott, a pánszlávizmus a bika erejével szegzé szarvát a magyarság ellen. A magyar állam itt is, mint mindenütt — azt kivánta, hogy az ő hivatalos nyelvét saját érdekében és hasznára minden állampolgár elsajátitsa. Egyedül ezt kivánja a törvény.

És az izgatók elhitetik a tót néppel, hogy a magyar állam az ő hitüket, nyelvüket, nemzetiségüket, multjokat és jövőjüket akarja elrabolni. És a szegény nép jobb ügyhöz méltó lelkesedéssel, életével és vérével védelmezi a senki által nem bántott javait Ez az egy vigasztaló van e dologban, hogy az emberekben ma is megvan a lelkesedés, eszményi jogaikért vérezni, még félrevezetve is, még képzelt ellenséggel szemben is.

Nagyon sajnálatos és fájdalmas e dolog nekünk, magyaroknak, éppen a becsületes tót néppel szemben. Nem sajog-e lelkünk, ha meggondoljuk, hogy azon szegény tóttal, aki valamikor, ha az idegenben azt kérdezték tőle milyen nemzetiségü, azt felelte: já szom uher, magyar vagyok, hogy ezzel most a magyar állam büntető hatalmát kell éreztetnünk? És miért? Mert elbolondiottták. Nem markol-e mélységes fájdalom minden magyarnak szivébe, ha látja, hogy azon szegény tótot, aki Branyiszkó mellett 49-ben Guyon alatt mellettünk osztotta verét, mig szász, oláh, rác és horvát ellenünk harcoltak, hogy ezt most magyar csendőrszuronnyal kell leteriteni? És miért? Mert elbolondiottták. Van-e büntetés elég nagy, azon gonosztevő számára, aki e rettenetes félreértést magyar és tót között létrehozta? Nincsenek-e nekünk más céljaink és feladataink, e becsületes és jóravaló nép vérére érdemesebbek, mint egy önálló és független Tótország hóbortos álomképe?

Bizzunk a Gondviselésben, hogy a szegény tótnak ökölbe szoritott kezét ki fogja egyenesiteni és e szörnyüséges félreértésnek csomóját mind a két népnek javára ki fogja bogozni.

Az esztendő a Szepességre nézve elég kedvező. Minden jobban áll, mint tavál (bor és kukorica itt persze általában nincs), mert a majusi és juniusi hőség itt hiányzott. De igen nagy baj a munkáshiány. Három és fél korona napszámért nem kapható munkás és az uradalmak aggodalommal állnak a bekövetkező aratás előtt. Van Amerikából pénzesen visszatért munkás, aki inkább elveri szerzett pénzét, vagy ujra kimegy Amerikába, gyári vagy bányamunkára, minthogy itthon mezei munkába álljon, melytől ott elszokott.

Két hét előtt a szomszédban egy medve egy hét alatt két ökröt és három tinót pusztitott el. Most hajtóvadászat van ellene, melyre három község lakossága van kirendelve. A halálos marásu vipera-kigyó pedig annyira elszaporodott, hogy a hatóság dijakat tüzött ki elpusztitására.

A napokban egy társaság meghivott, résztvenni egy kirándulásban a lengyel Scsavnicára. A legérdekesebb utak egyike, egy része automobilon, harmadfél óra, másik része tutajon a Dunajec folyón, másfél óra. Nagy kedvem jött. Ekkor hallottam, hogy az automobil az napon hasitotta föl hasát egy lónak, igaz nem a maga, hanem a ló hlbájából. Mindjárt elment a kedvem.

A villamos vasut, mely Poprád-Felkáról Tátrafüredre vezet, egészen kész, de járatok még nincsenek. Türelmetlenül és boszankodva kérdezzük: mért nincsenek járatok? Ekkor halljuk, hogy ez a vasut a legeslegujabb módszer szerint készült, t. i. majdnem egész hosszában ujra föl kell szakitani és ujra csinálni!

A tátra-lomnici lóversenyeknél láttam egy embert, akinek minden nap 5000 forintja van elköltení való, ez gróf Széchenyi Lászlóné, Wanderbilt Gladisz.

Az időjárás nem kedvező, hideg szél, eső váltakoznak, kánikulának hire-hamva nincs. Talán az augusztus megembereli magát. Isten velünk!

Sz. M.

Bortermés kilátások.

A szőlészeti és borászati felügyelőknek aug. elejére a minisztériumba küldött kimutatása szerint az ország bortermése *jó közepesnek* igérkezik

Hellyel-közzel jégkárok voltak, másutt a szárazság miatt nem tud fejlődni a szőlő szeme, pedig ha jó esőeloszlás lett volna, avagy lenne meg, nagy termésre volna kilátás a kitünő fakadás és virágzás miatt.

Az eladásra jutó borok alkujával — véleményünk szerint — nem kell sietni. Az ország összes szőlőfelügyelői azt jelentik, hogy az *eladó borkészlet igen csekély.* Igaz, hogy azt jelentik, hogy a *kereslet is lanyha*, de ezt nem lehet csodálni, mikor még *Pest* megyében, *Bácskában* is 41—60, illetőleg 40—50 K. a borok ára. A *pápai* kerületben 48—120 K, a *tapolcai* kerületben 44—200 K, a *nagyenyedi* II. kerületben 40—300 K most a bor ára. A *tarcali* kerületben az óborok ára 60—70 korona; kivesszük természetesen ebből a hegyalját.

A szabadkai kerületben az uj-borokjos mustra 26—28 K-val alkusznak meg.

Bizonyos, hogy a termés kilátásokat az eső megjavithatja, azonban, ha az aszály tovább tart, avagy, — amitől még jobban lehet félni augusztusban — jégverés sujtaná a szőlősgazdákat, a mostani remények is füstbe mehetnek, de minden valószinüség szerint az árak *esni nem fognak.* Ha változás lesz, az csak az árak emelkedésében várható, mivel nemcsak a termelők pincéiben, hanem a korcsmárosok és kereskedők pincéiben is sok az — üres hordó.

Talán ezen egy müvelési ág jól fog az idén fizetni a gazdáknak, a termelőknek. Adja Isten!

HIREK.

Szt. István király napján, aug. 20-án a nagy *nemzeti* ünnepen az apátsági templomban a rendes időben lesznek az istentiszteletek. A főisteniszolgálatot szt. beszéd követi. E napon kötelező munkaszünet van és a boltok is zárva tartandók.

Augusztus 18-án, I. Ferenc József királyunk születése napján a helybeli apátsági templomban reggel 9 órakor ünnepélyes isteniszolgálat lesz, melyre a hatóságok és testületek lesznek hivatalosak.

Személyi hir. Boda Dezső, a budapesti államrendőrség főkapitánya városunkban időzik rokonainál.

Széll Kálmán Magyargencsen. Széll Kálmán v. b. t. t. országgyülési képviselő. Széll Ignác v. b. t. t., nyugalmazott államtitkár és herényi Gothárd Sándor országgyülési képviselő szerdán Hacky Sándor magyargencsi nagybirtokost meglátogatták és egy fél napig időztek ott.

Névnap. Mult kedden ünnepelte nevenapját Wagner Lőrinc dömölki apát, mely alkalommal, mint rendesen, ezidén is számosan keresték fel jókivánataikkal. Délben fényes ebéd volt, melyen felköszöntőket mondott Jagica Lajos prépost, Pálinkás Géza esperes és a győr-szabadhegyi esperes-plebános. A vendégek kedélyes hangulatban a késő délutáni órákig együtt maradtak.

Keresztszentelés. Ha az idő, az ut ma kedvező lesz és egyéb körülmények nem fordulnak elő, a Marcali-major felé vivő ut mellett, a régi Nep. János-szobor helyén álló uj keresztet fogja ma délután felszentelni Pálinkás Géza kerületi esperes, fényes segédlettel. Az uj keresztet Koronczai Márton és neje: Varga Rozália állittatta.

Városi közgyülés lesz e hó 21-én melyen végleges határozatot hoznak a rendőrségi létszám szaporitásáról és a rendőrök fizetésének megállapitásáról.

Adótárgyalások Celldömölkön. Hétfőn fejezték be az adótárgyalásokat Celldömölkön. A kincstári képviselő dr. Káldy Imre pénzügyi titkár volt. A bizottság az adót általában leszállitotta, s mivel sok esetben a javaslat és a megállapitási adó között nagy különbség mutatkozott, a kincstár képviselője több megállapitás ellen felebbezéssel élt.

RÁCZ GYULA
épület és butorasztalos
Celldömölk (a kőfaragóval szemben).

Elvállal mindenféle asztalos munkát s azt a legszolidabb kivitelben jutányos áron készíti **Javitásokat gyorsan és pontosan eszközli**

A vasárnapi szoaré és táncmulatság. E sorok írója olyan szerencsés, hogy a szoaré összes számait meghallhatta, — bár családi környezetben, nem egyidőben — és meggyőződéssel jósolhatja meg, hogy a vasárnapi estély a legnivósabb lesz azok között, amelyeket eddig a magunk köréből választott szereplők nyujtottak. Nem vállalkozunk ante fostum, hogy minden egyes számról elmondjunk valami kis intimitást, vagy dicsérő szózatot, jól elvégzi ezt majd Géfin Lajos, ki rendezői minőségben — meghivó szerint — ki fogja tölteni az egyes számok közötti szüneteket. A terem feldiszitésének vezetésére egy kitünő izlésü, jótékonyságáról ismeretes uriasszonyt, Deutsch Gyulánét sikerült a rendezőségnek megnyerni, ami igéret arra, hogy ifjuságunk megfelelő miljőben, stilusos staffazban szerepelhet. Minden jel arra mutat, hogy nagy sikere lesz az ő humanus buzgóságuknak. A jegyek jóformán már elővételben kelnek és biztósra vesszük, hogy szegény beteg primásunk jelentékeny segitséghez jut ilyen nemes Mecenások jóvoltából. A rendezőség egyebekben ezuton hivja meg mindazokat, akik névsoruk tökéletlensége folytán meghivót nem kaphattak. A meghivó szövege a következő: »Meghivó a Celldömölkön, 1908. évi aug. 10-án a Korona-vendéglő nagytermében és kertheyiségében, főt. dr. Szinek Izidor ur védnöksége alatt tartandó, táncmulatsággal egybekötött szoaréra, a melynek tiszta jövedelmét egy szegénysorsu, tüdőbeteg embertársunk szanatóriumba való elhelyezésére forditja a rendezőség, — t. cimet és b. családját tisztelettel meghivja Dr. Szekeres Pál főrendező, Balassa István, Erdélyi Gyula, Gergely Lajos, Géfin Lajos, dr. Imre Ferenc, Heimler Ernő, Heimler Kálmán, Komlós Sándor, Kováts József, dr. Polcer Dezső, Porkoláb István, dr. Reindl Elek, Vas Dezső rendezők. Helyárak: I—VII sor 2 K, VIII—XV. sor 1·50 K, belépő 1 K. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. Jegyek előre válthatók Blettler L. Pál, Dinkgreve Nándor, Gayer Gyula és Német Márkus urak üzleteiben. Műsor: Rendező Géfin Lajos úr. Ujabb költők versei. Elmondja Géfin Lajos ur. Chopin: Fantasie Impromptu. Zongorán előadja Rosenberger Margit urhölgy. Apró románcok. Elmondja Reindl Irén urhölgy. Zerkovitz: Fésü dal. Előadja Lóránt Irmuska urhölgy. Temérdek: Kitalálálás. Elmondja Porkoláb Ilike urhölgy. Magyar dalok. Énekli a helyszinén megalakulandó alkalmi énekkar. Szünet. Micsoda kapcsok tartják össze társadalmunkat. Szabad előadás. Tartja Főt. dr. Szinek Izidor ur. Sördalok. Elmondja Merkly Annus urhölgy. Wagner: Wolframm áriája. Thern: Perles du vin de Champagnye. Zongorán előadja Nagy Erzsi urhölgy. Ábrányi: A krakéler. Elmondja Gergely Lajos ur. Hetényi Heidelberg Antal: Trén önkéntes. Előadja Géfin Lajos ur. Trümer: Szent Miklós. Előadja Záborszky Jolánka urhölgy. Dal. Előadja Ivon de P. Or—Co—La—Ab urhölgy, a teheráni Scala művésznője. A számok közötti szüneteket a rendező tölti be.

Tanitói államsegély. Bertha Margit nemeskocsi tanitónő 310 korona államsegélyt kapott.

Megerősitések. A Celldömölki Polgár Olvasó- és Dalkör-, továbbá a Celldömölk 48-as függetlenségi kör alapszabályai jóváhagyva a belügyminisztertől e héten leérkeztek.

Jegyző választás. Mult héten tartották meg Pápócon a segéd-jegyzőválasztást. Az egyedüli pályázó Shulce Károly segédjegyző volt, akit meg is választottak.

Leégett erdő. Hacky Sándor nagybirtokos magyargencsi urodalmának Kemenessömjénnel határos erdeje leégett és mielőtt a tüz terjedésének gátat vethettek volna, — teljesen leégett. A kár nagy. A tüz keletkezésének okát nem sikerült kideriteni.

Ez sem utolsó. A napokban történt ez az eset, még pedig Celldömölkön. Látja a r. kath. hitközség karnagya, hogy két temetkezési vállalkozó komolyan beszél az utcán. A karnagyot részint hivatása iránt való buzgalom, részint a kiváncsiság odaviszi s megkérdi:

— No, urak, kit temetünk?

— Minket temettek; most jövünk az adótárgyalásokról.

Uj tanitó. A vallás és közokt. minister megadta az előzetes hozzájárulást ahhoz, hogy Jánosházán egy uj tanitói állás szerveztessék; 850 korona államsegélyt engedélyezett a fizetéshez.

Meglépett vendég. Mult héten egyik helybeli vendéglőbe egy nagy utazóskatulyával beállitott egy jól öltözött vendég. Vacsorát és bort kért. Miután vacsoráját jóizüen elfogyasztotta a borának mintegy felét megitta, kalapját véve és skatulyát ott hagyva, fizetés nélkül elment. A vendéglős azt gondolván, hogy csak dolgát végezni ment, sokáig türelmesen várt, amit végre megunt és megnézte az előtte gyanus skatulyát; nagy meglepetésére azonban az amugy értéktelen podgyász — üres volt, Hiába hajszolódott a jóllakott vendég után, azt bizony el nem foghatta a szurkos sötétben. Az ilyen dolog nem uj keletü; és bizony vendéglősöknek jobban kellene ügyelni.

Fertőző betegség. Ostfiasszonyfán kitütött a torokgyik. A szükséges óvintézkedések a betegség meggátlására megtétettek.

Állatbetegség. Nagysimonyi községben az állatok között fellépett a lépfene. E betegség miatt a főszolgabirói hivatal a betegség meggátlása céljából a községeket zár alá helyezte.

A sósborszeszről. A belügyminiszter 771011/908 juniüs 19-én kelt számu rendeletével, a sósborszesz készitmények közül a Dianna, Erő, — Fehérkeresztes alföldi, — Karacsek féle metholos, Hunnia és az Oroszlán sósborszeszt a közforgalomból kizárta, mert konyhasón és borszeszen kivül más gyógyszer anyagot tartalmaz, s igy azok csak külön engedelemmel árusithatók. *Lukács* Emil budapesti *lapszerkesztő* ugy látszik városról-városra járva, vagy másképen szerzett információt azon kereskedőkről, akik ilyeneket árulnak, azokat az illetékes hatóságnál mint kihágást feljelentette. A miniszter egy utóbb kelt rendeletében kimondotta, hogy csak azon kereskedők büntethetők meg, akik Gyógyszernek felhivással ellátott vagy konyhasón és borszeszen kivül más gyógyszereket tartalmazó sósborszeszt árulnak. Ilyeneket a jövőben csak drogeriások és gyógyszerészek árusithatnak.

Az uj lakbér. Az állami tisztviselők az 1908. évi állami költségvetés törvénye alapján a f. évi utolsó negyedtől kezdve magazabb lakáspénzben fognak részesülni. Régen érzett szükségét enyhit ezzel a törvényhozás. Az uj rendezés szerint az eddigi 4 lakáspénz osztály helyett 7 oszt. lett a következő táblázat szerint. Évi lakáspénz I. fiz. oszt-ban 3000, 2500, 2000, 1600, 1300, 1000 900, 800, kor. II. fiz. oszt-ban 2700, 2250, 1800, 1440, 1170, 900, 810 720, kor. III. fiz. oszt-ban 2400, 2000, 1600, 1280, 1040, 800, 720, 640, kor. IV. fiz. oszt-ban 2100, 1750, 1400, 1120 910, 700, 630, 560, kor. V. fiz. oszt-ban 1800, 1500, 1200, 960 ,780, 600, 540, 480, kor. VI. 1500, 1250. 1000, 800, 650, 500, 450, 400, kor. VII. 1200, 1000, 800. 640, 520, 400 360, 320, kor. Altisztek és szolgák I. fiz. oszt ban 400, II. ban 360, III. ban. 320, IV. ben 280 V. ben 240, VI. ban 200, VII. ben 160, kor. A kormány a városok beosztásánál alapul vette a IX. fizetés osztálynak megfelelő lakások tényleges bérének átlagát és ezek összeirását az illetékes pénzügyigazg. tóságokra bizta.

CSARNOK.

Middleton doktor.

Amerikai történet. Forditotta **Szeberényi László.**

(Folytatás.)

— Szent Isten! az én derék barátom! . . . Az orvos, akit mindenki becsül! Lehetetlen!

Az emberek sorra vizsgálták a lőportartót, miközben az egyik rendőri közeg nyilsebesen Vágtatott Smith Fieldekhez, hogy a családnak megvigye a lesujtó hirt.

Eközben számosan jöttek a faluból, hogy hazaszállitsák a holttestet. A menet éjjel a fáklyák fényénél kisérteties látványt nyujtott. Már virradni kezdett midőn megérkeztek a rendőrség kiküldöttei, Preston és Wollheim Mansfield vendéglőjébe, aki egyuttal békebiró volt.

— Mondja csak biró ur, nem volt önnél az éjjel valaki?

— De igen, Middleton orvos volt nálam és már tovább ment, hogy hazatérjen.

— Nem vett észre valami különöset az orvos magaviseletén?

— Kissé szomoru volt; panaszkodott, hogy beteg a felesége.

Ekkor elbeszélték alaposan Mansfieldnek a történteket és megmutatták a rejtélyes lőportartót.

— Borzasztóság! — fakadt ki elsápadva a biró, — ez lehetetlen! Middletton doktor! Ily rettenetes bünt elkövetni . . . Ezt nem hihetem!

Mansfield, egy tiszteletreméltó öreg ur már régóta ismerte az orvost és mint igen derék embert, nagyrabecsülte, szerette. Azonban a körülmények hatása alatt kénytelen volt, bár fájjó szivvel, az orvos ellen kiadni a letartóztatási parancsot.

Az öreg Smith Field gyászos halála és és a kiváló orvosnak váratlan elfogatása óriási feltünést keltett a városban. Middleton

doktor éppen dolgozószobájában volt és az átvett pénzt olvasta, mikor a rendőrség küldöttei, Preston és Wollheim beléptek hozzá. Miután hozzá volt szokva, hogy a nap bármely órájában sok látogatója volt, egyáltalán nem lepődött meg, mikor ennyi ismerős és ismeretlen egyén lépett be hozzá korán reggel. Szivélyesen üdvözölte őket és a legkisebb nyugtalanság sem látszott rajta.

— Doktor ur, — mondá ekkor Preston komor hangon, — az öreg Schmith Fieldet az este meggyilkolták.

— Meggyilkolták?! . . . hisz még az este beszéltem vele — mondá az orvos megrémülve a váratlan hirtől.

Ekkor az egyik rendőr az asztalhoz lépve, felvette az erszényt, melyben a dollárok voltak és mondá: »Itt a pénz és az erszény! Határozotta ráismerek, többször láttam Smith Fieldnél!«

— Doktor ur, ön foglyom! — mondá ekkor a rendőrfőnök.

— De az Isten szerelmére! Preston, . . . Vollheim . . . Uraim! mi történt?... Én tudok nem semmit sem! Csak nem gondolják önök, hogy én gyilkoltam volna! — kiáltá kétségbeesetten a szegény orvos.

— Nem, nem doktor ur, ön ártatlan — mondá Preston és megvagyok győződve, hogy az igazság kiderül. Doktor ur! — mondá megindulva és szánakozó hangon a rendőrfőnök — tudhatja, hogy kötelességemet kell teljesitenem, bár rendkivül fájdalmasasan esik nekem, de reméljük, hogy ártatlansága be fog bizonyulni.

(Folyt. kov.)

Badacsonyi

saját termésű, nemes faju

CSEMEGESZŐLŐT

5 kilogrammos postakosarakban, kosaranként **3 K 60** f-ért bármentve, utánvéttel szállit Magyarország minden vasut és posta állomására

ERDÉLYI PÁL, vaskereskedő

TAPOLCA, a Balaton mellett.

315. sz. 1908 vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a czelldömölki kir járásbiróságnak 1908. évi V 229 számu végzése következtében dr. Scheiber Zsigmond ügyvéd által képviselt Schwarcz Gusztáv nagykikindai lakos felperes javara Neuhauser Imre celldömölki lakos ellen 50 K s jár. erejéig 1908. évi május hó 15-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján felülfoglalt és 1907 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szobabeli butorok, arany és ezüstnemüek s egyéb tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a czelldömölki kir. járásbiróság 1908. évi V 229/2. szvégzése folytán 50 K tőkekövetelés, ennek 1908. évi április hó 15-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 59 K 50 f-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Czelldömölk községben alperes lakásán leendő eszközlésére **1908. évi augusztus hó 18. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Czelldömölk, 190 : aug. 3.

Záborszky Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

285/3. sz 1908. vh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági kiküldött az 1881 LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a celldömölki kir. jbiróság 1908. V. 285/2 sz végzése következtében Dr. Herczog Manó pápai ügyvéd által képv. Fonciere pesti biztositó intézet pápai főügynöksége javára Höhn Vilmos magyargencsi és Benkő Károly ügyvéd celldömölki lakosok ellen 77 korona 56 fillér s jár. erejéig 1903 évi julius hó 18. napján foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1540 koronára becsült következő ingóságuk, u. m. zongora, diván, szekrények, nádszékek, vadásztegyver, irógasztal és egyébb szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a celldömölki kir járásbiróság 1908 évi V. 285/3 számu végzése folytán 77 K 56 f tőkekövetelés, ennek 1903. évi május hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 76 kor. 76 fillérben biróilag már megállapitott, költségek erejéig, Magyar-Gencsen Höhn Vilmos I r vhajtást szenvedett lakásán **1908. évi aug. 24-ik napjának délelőtti 9 órájára** és Celldömölkön Benkő Károly ügyvéd II r. vhajtást szenvedett lakásán **1908. évi aug. 24-ik** (huszonnegyedik) **napjának délután 4 órájára** leendő megtartására kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX, t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Celldömölk, 1908 agusztus 11.

Milnek Zsigmond
kir. jbirósági irnok.

BÉRES SÁNDOR

uri cipész

Celldömölk, Kossuth-u., (kőfaragóval szemben.)

Készit a mai kor igényeinek megfelelő uri, női és gyermekcipőket, elsőrendü anyagból, a legujabb divat szerint; mindennemü cipőkülönlegességeket, valamint sport, vadász- és lovagló csizmákat, ugyszintén fájós és hibás lábakra specialcipőket. — Különféle cipőtisztitószerek jutányos áron kaphatók.

UGRON GÁBOR lapvezér.

MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb, függetlenségi 48-as napilap.

Cikkeit irják: **Ugron Gábor, Ábrányi Emil, Dr. Halász Lajos** orszgy. képviselő
Szerkeszti: **Lándor Tivadar.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre	16 K	Negyedévre	4 K
Félévre	8 »	Egy hóra	1·40 »

Egyes szám ára 2 krajcár.

Megrendelhető: **Budapest, VII., Miksa-utca 8. minden postahivatalnál és lapelárusitónál.**

A hölgyközönség figyelmébe!

Női és gyermekkalapok, kész kézimunkák, ezekhez szükséges anyagok. Női blusok és aljak! Kalapok átalakitása elfogadtatik

Ujhegyi Mihálynénál
PÁPA, Kossuth Lajos-utca 68. sz.

AZ „ÜSTÖKÖS"

a legjobb magyar vicclap.

Hetenkint 20 oldal, szines képek.

o o **Előfizetés:** o o
Félévre (jul.—decz.)
6 kor., negyedévre
(jul.—okt.) **3** korona.

Aki a félévi előfizetést most küldi, **ingyen** kapja az 1907. évi teljes bekötött évfolyamot. (700 oldal vicc, kép, stb.)

Utalványczim:
Üstökös Bpest, V, Szabads.-tér 11.

Az esi valóban csudás volt,

de ma megint bünhődnöm kell. Nem tudok már a szabadban időzni a nélkül, hogy este ne köhögnék, nem alszom, bágyadt vagyok több napon át. — De kedves Nagysád, miért nem vesz »Fay«-féle valód Sodeni ásványpasztillát? Ajánlom, hogy egy-kettőt szopogtasson el, mig kint ül, aztán este lefekvés előtt még egyet vagy kettőt és meglátja, nem kinoz a köhögés és pompásan fog aludni. »Fay« valódi Sodenije 1 K 25 f-ért minden gyógyszertárban, drogeriában és ásványvizkereskedésben kapható.

Vezérképviselőség *Ausztria-Magyarország* számára:
Guntzert Th. W., Wien IV/1., Grosse Neu-Gasse 27.

A tisztelt háziasszonyoknak
legmelegebben ajánljuk a
valódi :Franck: kávé-pótlékot
mint legjobb pótkávét,
belföldi nyersanyagból gyártva
Franck Henr. fiai
honi gyárában
Kassán.

Védjegy.

D X 6738 N 05 L. J. W. L.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy

épitési irodánkat

Celldömölkön, a Villamos-telep lakóházában megnyitottuk.

Mindazoknak, kik a villamos világitás, vagy erőszolgáltatás iránt érdeklődnek, készséggel nyujtunk felvilágositást s készitünk **dijtalanul** tervet és költségvetést.

GANZ-FÉLE VILLAMOSSÁGI R.-T.
épitésvezetősége

ÉPITÉSI IRODA.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. épittető közönség becses tudomására hozni, hogy

Celldömölkön, Sági-utca 99. szám alatt
(MERKL-FÉLE HÁZ)

épitési irodát és vállalatot

létesitettünk.

Elvállaljuk ugy helyben, mint vidéken, bármily méretü modern **lak- és bérházak, gazdasági épületek stb. tervezését. költségvetések készitését,** valamint ezek természetben való kivitelét; továbbá átalakitások, tatarozásoknak a leggondosabban való elkészitését, melyeknek **pontos és szakszerü kiviteléért, ezen a téren hosszas időn át szerzett tapasztalataink kezeskednek.**

Amidőn legfőbb törekvésünk oda irányul, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessünk, — magunkat a nagybecsü épittető közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtunk

kiváló tisztelettel

Horváth Testvérek
köm. mesterek, épitési vállalkozók.

Nyomatott Dinkgreve Nándor könyvnyomdájában Celldömölkön.